

Vážený soudruh
prof. dr. V. Ráb CSc
děkan filosofické fakulty University Karlovy

nám. Krasnoarmějců 2
P r a h a 1

Vážený soudruhu děkane,

v osobním rozhovoru dne 2.VII.t.r. jste vyjádřil návrh kvalifikovat můj pobyt na mistrovství Evropy ve vzpírání v Bulharsku jako vážné porušení pracovní kázně. Návrh zdůvodňujete tím, že jde o služební cestu pro potřeby ČSTV, k níž jsem si nevyžádal souhlas fakulty.

Požádal jste mne, abych se do čtyř dnů k této věci vyjádřil písemně. Uvedu tedy všechna fakta, důležitá pro mé rozhodování i pro vznik daného problému.

Jak víte a jak ve svém výzkumném plánu také uvádím, zabývám se v posledních letech problematikou vlivu aktuálních psychofyziologických stavů na spolehlivost výkonu. Jde o experimentální výzkum, koncipovaný tak, aby jeho výsledky mohly být kontrolovány přímo společenskou praxí. Můj dřívější nadřízený prof. Linhart spolu s bývalým děkanem prof. Gallou mne donutili ke zrušení výstupu výsledků výzkumu do problematiky spolehlivosti práce v SHD a v jiných průmyslových organizacích (zároveň se zrušením prací na encyklopedii věnované psychologickým otázkám racionalizace živé práce). Přestal jsem rovněž dostávat finanční prostředky na výzkumnou práci.

Po obtížném rozhodování jsem došel k závěru, že mi zbývá jen přejít s určitou užší variantou své problematiky do oblasti vrcholového sportu, kde problém spolehlivosti výkonu zejména ve velkých soutěžích hraje důležitou roli. Významné pro mne bylo zejména to, že v této oblasti jsou faktické, měřitelné a společensky bedlivě kontrolované výsledky důležitější než postoje třeba jediného člověka, který ovládal klíčové pozice našeho oboru.

Navázal jsem kontakty se vzpěrači a s lehkými atlety právě pro snadnou měřitelnost efektů dosažených psychofyziologickými zásahy. Moje práce "pro resort TV" je tedy zčásti východiskem z nesnadné situace, v níž jsem se nikoli z vlastní viny ocitl, a zčásti příležitostí k hmotnému zajištění i základního výzkumu, na který nemá FFUK prostředky. I když se jedná o činnost dobrovolnou a bezplatnou, nejde ani o čistě osobního "koníčka", o činnost, která je nezávislá na mém profesionálním zařazení. To je rovněž nutno vědět o mé spolupráci s ČSTV. ČSTV je na věci zainteresován pouze přes výkony

svých sportovců, já zároveň přes řešení spolehlivosti výkonu vůbec, tj. u sportovců či jakýchkoli jiných "profesí". Jsou tu i další vzšby, např. na zdravotnickou problematiku, duševní hygienu atd. a samozřejmě je pro mne důležitá i otázka společenské angažovanosti.

Nyní ke konkrétnímu vylíčení situace mého odjezdu:

Někdy asi v polovině dubna t. r. vyslovili místo-
předsedové ÚV ČSTV ss. Dušek a Demetrovič společný názor, aby se mistrovství ve vzpírání v květnu ve Varně stalo modelem olympijské soutěže včetně psychologického zabezpečení. Já jsem k návrhu zaujal ambivalentní postoj: necítil jsem se právě zdravotně dobře (dekompenzace krevního tlaku) a věděl jsem, že se tam můj zdravotní stav zhorší. Na druhé straně však jsem cítil profesionální a společenskou odpovědnost za dotažení předchozí dlouhodobé přípravy pěti reprezentantů až do situace mimořádně těžkého závodu. Později jsem se dozvěděl, že podle stávajících dohod o reprezentaci nelze vyslat psychologa s družstvem, což jsem považoval za optimální východisko ze své konfliktní situace a přestal jsem se o věc zajímat.

Teprve bezprostředně před odletem v pátek, tj. 18.V.t.r. odpoledne, se na mne telefonicky obrátil generální tajemník svazu vzpírání s tím, že na poslední chvíli dostal za úkol zajistit můj odjezd, že však neví, zda se mu podaří obstarat letenku. Požádal mne, abych mu dal adresu zaměstnavatele a oddělení pro kádrovou a personální práci, s tím, že osobně zařídí moje uvolnění na fakultě, podaří-li se mu vyřešit problém mého odletu.

Nabídl jsem, že jednání s fakultou zařídím sám, on však trval na tom, že ČSTV vždy samo zdůvodňuje žádost uvolnění a že to v daném případě časové tísňe nelze provést písemnou žádostí, ale musí to projednat on sám osobně. Přislíbil, že nejpozději v pondělí 21.V. odpoledne mi sdělí, zda pojedou či nikoli. Čekal jsem do pěti hodin odpoledne a pak jsem se pokoušel ho stihnout telefonicky, abych se vůbec mohl na cestu připravit. Asi kolem 18. hodiny jsem se spojil s jedním z trenérů, který byl v Nymburce, a dověděl jsem se, že vše je zajištěno a nemusím se o nic starat. Později večer mi volal tajemník svazu a sdělil mi totéž s údaji o hodině odjezdu a odletu následující den (tj. v úterý ráno). Odjížděl jsem tedy v domnění, že otázka uvolnění na fakultě je vyřízena. Jinak bych samozřejmě neodjel. Teprve z Vašeho dopisu jsem se dozvěděl, že tomu tak není.

Pětice reprezentantů, která prošla psychologickou přípravou, získala tři medaile, ale v posledních fázích přípravy bylo velmi namáhavé a časově náročné splnit stanovené psychologické cíle.

Fakta uvedená v mém výkladu by bylo možné - pokud Vám nestačí moje vyjádření - doložit svědectvím zúčastněných osob. Myslím, že je zřejmé, že jsem nebyl v situaci člověka, pro kterého je přestupek proti pracovní kázní úhybem od pracovní námahy asociálně zaměřenou aktivitou, projevem neochoty podřídit se pracovnímu řádu, útekem od odpovědnosti a pod.

Porušení pracovní kázně musí mít svou společensky nepřijatelnou motivaci. Proto nemohu souhlasit s tím, že jsem se dopustil dokonce hrubého porušení pracovní kázně. Tím bych se dostal do kategorie lidí, kteří mají zcela jinou motivaci pro své chování, než byla moje.

Určitou chybou, kterou myslím nelze kvalifikovat ani jako opomenutí povinnosti, bylo to, že jsem po návratu nekontroloval, zda moje uvolnění bylo na fakultě projednáno. Před odjezdem jsem - jak bylo řečeno - tuto možnost neměl (měl jsem k dispozici dobu asi od 18 hod. večer 21.V. do 6 hod. ráno 22.V.). Neměl jsem však důvod k pochybnostem o tom, že mne fakulta uvolní, poněvadž znám vládní směrnici o pomoci resortů a organizací předolympijské přípravě.

Chápu, vážený souđruhu děkane, Vaši snahu zvýšit pracovní kázeň na fakultě. Věřím však, že moji situaci nyní po mém vysvětlení nebudete kvalifikovat jako těžké porušení pracovní kázně, neboť, jak z výše uvedeného vyplývá, odjížděl jsem do Bulharska v přesvědčení, že je z hlediska předpisů vše v pořádku, poněvadž jsem byl organizačním pracovníkem ÚV ČSTV bezděčně uveden v omyl.

S úctou

doc. dr. M. Machač, DrSc

V Praze dne 4.7.1979